

Číslo Vega: 1/0864/18 | 10

Doba riešenia: 2018-2020

Názov: Ad Fontes Cynicorum Socraticorum - pramene a interpretácia sokratovského kynizmu.

Anotácia: Predmetom výskumného návrhu je historicko-filozofická reflexia sokratovského myšlienkového hnutia antických kynikov. Špecifikom projektu je dôsledné aplikovanie klasického princípu "Ad fontes" naplneného jednak doplnením v slovenčine existujúcej pramennej základne, jednak novými interpretáciami existujúcej i novovytvorenej pramennej bázy formou vedeckých vydaní ďalších monumentálnych postáv (Kratés, Hipparchia, Cynici minores, Diogenis Epistulae ...) a interpretačných prác. Relevantnosť predkladaného výskumného zámeru potvrdzujú jednak vedecké výsledky doterajšieho bádania jadra vedeckého kolektívu (vedecké vydania Antisthena, Diogena a iné), na ktoré plynule nadväzujeme, jednak skutočnosť, že kynizmus bol jedným z najvplyvnejších filozofických smerov (rané kresťanstvo, osvietenci, Nietzsche, Sloterdijk, Foucault). Projekt sa preto zameriava aj na dejiny pôsobenia kynických ideí a dokazuje, že v antike existovala silná neplatónska tradícia inšpirujúca dejiny i súčasnosť.

Výskumné ciele: Prvým výskumným cieľom bude vytvorenie vedeckého komentára k existujúcemu rukopisu slovenského prekladu gréckych a latinských zlomkov kynickej dvojice Kratés - Hipparchia z Giannantonioho edície. Súčasťou publikácie bude extenzívna úvodná štúdia (V. Suvák), pričom na podrobnom vedeckom komentári sa budú podieľať viacerí členovia riešiteľského kolektívu (V. Suvák, A. Kalaš, Z. Zelinová).

Nutnou podmienkou pokračovania práce je splnenie druhého cieľa spočívajúceho vo vytvorení spoľahlivého slovenského prekladu (A. Kalaš) zlomkov tzv. menších kynikov (Métroklés ...), Diónových reči, Lukianových dialógov a nepravých Diogenových listov (J. Cepko). Na prekladoch zo spoľahlivých kritických vydaní (Giannantonioho edícia) sa budú podieľať aj doktorandi (Zelinová, Škvrnda).

Tretím cieľom, ktorý sa bude realizovať súčasne s opísanou filologickou prácou, bude interpretácia priebežne vznikajúcich slovenských pramenných textov v podobe vedeckých štúdií v karentoch a konferenčných príspevkov, publikovanie komentovaných vedeckých prekladov v časopisoch a publikácia (či publikácie) monotematického charakteru. Časť riešiteľov sa pritom zameria na skúmanie koreňov kynizmu v archaickom (Porubjak) a jeho recepcie v rímskom období (P. Fraňo).

Štvrtým a finálnym cieľom nášho projektu bude vytvoriť dve publikácie vedecky komentovaných pramenných textov vzniknutých pri filologickej práci. Postupovať budeme podobne ako v prípade existujúcich vedeckých vydaní Antisthena a Diogena: analytický vedecký komentár (V. Suvák, A. Kalaš, Z. Zelinová, F. Škvrnda), slovenský preklad (Kalaš, Cepko), grécky a latinský text, indexy a monotematická štúdia väčšieho rozsahu (V. Suvák). Interpretačnú prácu bude viesť V. Suvák. Dohodnutá je aj spolupráca s antickými odborníkmi mimo riešiteľského kolektívu (L. Flachbartová). Všetky ciele konvergujú do cieľa vytvoriť podrobne komentovanú a filozoficky interpretovanú pramennú báz antického kynizmu.

Riešiteľský kolektív: doc. Mgr. et Mgr. Andrej Kalaš, PhD. (vedúci projektu), doc. Mgr. et Mgr. Matúš Porubjak., PhD., prof. Mgr. Vladislav Suvák, PhD., Mgr. Peter Fraňo, PhD., Mgr. František Škvrnda, PhD., Mgr. Zuzana Zelinová, PhD, Mgr. Jaroslav Cepko, PhD.